

Briga o onome što nas se ne tiče (Meka)

Hatib: dr. Bender ibn Abdulaziz Belile

18. rebul-ahir 1447. po Hidžri / 10. oktobar 2025.

Hvala Allahu, Koji nas je počastio blagodatima razuma i vjere, i podario nam milost znanja i razboritosti. Hvalimo Ga i zahvaljujemo Mu, On nam je objavio Kur'an i odabrao za nas najbolju vjeru. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema sudruga, svjedočenjem kojim želimo postići spas od Vatre, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov rob i Njegov poslanik, i najbolji vjerovjesnik koji je poslan ljudima i džinima. Neka su na njega Allahov mir, blagoslov i milost, na njegovu časnu porodicu i ashabe, plemenite, dobrotom ispunjene, razborite i pronicljive, kao i na sve one koji ih budu slijedili u dobru do Dana kada će biti postavljena Vaga pravde.

O ljudi, savjetujem sebi i vama bogobožnost. Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, i budite svjesni Njegovog nadzora u tajnosti i javnosti. Čuvajte svoje organe, a posebno svoj jezik. Vjernik se ne upušta u ono što ne zna i ne zalazi u polje koje nije njegovo.

O vjernici! Uzvišeni Allah stvorio je čovjeka i počastio ga, uzdigao i odlikovao nad drugim stvorenjima. Ukrasio ga je imanom i obdario razmišljanjem i posmatranjem, i učinio je da njegovo savršenstvo bude u mjeri njegove bogobožnosti i uravnoteženosti, a njegov nedostatak u mjeri njegove lahkomislenosti i grijeha.

Jedan od najvećih znakova potpunosti i zrelosti čovjekovog razuma, pa i njegove pobožnosti i vjere, jeste da se bavi onim što ga se tiče, a kloni onoga što ga se ne tiče. Na to upućuje hadis u kojem je Husejn ibn Alija, radijallahu anhu, prenio da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Od ljepote čovjekova islama jeste da ostavi ono što ga se ne tiče.” (Ahmed i Tirmizi)

Imam Ibnul-Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sabrao je svu suštinu bogobožnosti u jednoj rečenici: ‘Od ljepote čovjekova islama jeste da ostavi ono što ga se ne tiče.’ Ova rečenica obuhvata ostavljanje svega što ne koristi u govoru, pogledu, slušanju, djelima, hodu, razmišljanju i svim vidljivim i skrivenim postupcima. Ove riječi dovoljne su da čovjeka vode ka bogobožnosti.”

Pojam “ljepota islama” u ovom kontekstu znači potpunost islama, koja je obavezna, a ukoliko se naruši, to može uzrokovati manjkavost u vjeri i slabost imana, a pod tim pojmom se ne misli na temelje vjere, čije narušavanje znači nevjerstvo.

Ibn Redžeb, rahimehullah, pojašnjava: “Značenje ‘ono što ga se ne tiče’ nije ono što mu je nezanimljivo po njegovoj strasti ili želji, već ono što mu po šerijatu ne dolikuje. Zato je rečeno da je to od ljepote islama – jer kad čovjekov islam postane lijep i potpun, on ostavlja sve riječi i djela koja ga se ne tiču.”

O vjernici, “ono što se tiče čovjeka” jeste sve ono što mu donosi korist, što njegovom vjerskom životu daje na vrijednosti, koristi i nagradi, i približava ga Allahu, kao što su korisno znanje, dobra djela, često spominjanje Allaha, učenje Kur’ana, čišćenje duše, činjenje dobrovoljnih ibadeta, dobročinstvo prema ljudima, i što njegovom dunjalučkom životu podiže kvalitet, kao što su halal zarada, briga o porodici i djeci, te ispunjavanje obaveza prema domovini i društvu.

A “ono što se ne tiče čovjeka” jeste sve ono što mu ne koristi ni na dunjaluku ni na ahiretu, a bavljanje time donosi gubitak vremena, propuštanje dobrih djela i stjecanje grijeha, kao što je pričanje o drugima, ispitivanje tuđih stanja, uplitanje u privatnost drugih, od kojeg nema nikakve koristi, bespotrebne rasprave, ogovaranje i istraživanje tuđih mahana, i sve ostalo što nije dozvoljeno slušati i gledati. Čuvanje od ovih stvari samo je po sebi vrijednost. Izuzetak je kada vjernik bude upitan za savjet – tada je dužan da bude iskren, jer najteža prevara je neiskrenost u savjetovanju. U hadisu koji bilježi Buhari u djelu el-Edebul-mufred stoji: “Onaj od koga se traži savjet mora biti povjerljiv.”

Vjernik također treba da se kloni viška govora o stvarima koje nisu njegova struka i da ne iznosi mišljenje o svemu, bilo da se radi o politici, fetvama, pravosuđu, ekonomiji ili medicini. Svaka oblast ima svoje stručnjake, a poštovanje stručnosti je racionalni princip i vjerska intencija, i to je također dio ostavljanja onoga što se čovjeka ne tiče.

Na to ukazuje i hadis u kojem je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Najmilosrdniji prema mom ummetu je Ebu Bekr, najčvršći u vjeri je Omer, najstidljiviji je Osman, najbolji poznavalac nasljednog prava je Zejd ibn Sabit, najbolji učač Kur’ana je Ubejj ibn Ka’b, a najupućeniji u halal i haram je Muaz ibn Džebel. Svaki narod ima svog povjerenika, a povjerenik ovog ummeta je Ebu Ubejda ibn Džerrah.” (Ahmed, Musned, a u nekim verzijama dodaje se: “A najpravedniji sudija među njima je Alija ibn Ebu Talib.”)

Jedan od suptilnih primjera, iz kojih se može izvesti dokaz za ovaj princip, jeste i to da je Allah, džellešahu, svakom meleku povjerio posebnu dužnost: Džibrilu – objavu, Mikailu – kišu, Israfilu – puhanje u rog, Meleku smrti – uzimanje duša, a pisarima – zapisivanje djela. Postavio je meleke koji obilaze zemlju i traže halku zikra. Da je Allah htio, mogao je sve to povjeriti jednom meleku, jer Njegova je volja i moć da kaže: “Budi!” – i ono biva (Jasin, 82).

Ali, u tome je božanska pouka i mudrost – da svako ima svoju zadaću i da se poštuju granice i odgovornosti.

Zato se bojte Allaha i neka čovjek čuva svoj jezik i srce osim od onoga što mu donosi korist. Neka ne govori o onome što ne zna, jer time čuva svoju vjeru, čast i ispunjava svoje obaveze prema drugima.

O vjernici! Ono što pomaže čovjeku da sačuva lijepo ponašanje i bogobožnost jeste svijest da će odgovarati za svaku izgovorenu riječ i svaku napisanu rečenicu, o bilo kojem pitanju, i iz bilo koje oblasti, i u bilo kojoj formi, digitalnoj ili štampanoj.

Uzvišeni Allah kaže: “On ne izusti nijednu riječ a da pored njega nije prisutan onaj koji bdije.” (Kaf, 18)

“I Knjiga će biti postavljena i vidjet ćete grešnike prestravljene zbog onog što je u njoj. ‘Teško nama!’, govorit će, ‘kakva je ovo knjiga, ni mali ni veliki grijeh nije propustila, sve je nabrojala!’ – i naći će upisano ono što su radili. Gospodar tvoj nikome neće nepravdu učiniti.” (El-Kehf, 49)

Ukba ibn Amir, radijallahu anhu, rekao je: “Upitao sam Allahovog Poslanika: ‘O Allahov Poslaniče, kako da se spasim?’, a on odgovori: ‘Čuvaj svoj jezik, neka ti tvoja kuća bude dovoljna i plači nad svojim grijesima.’” (Ahmed i Tirmizi, hadis je hasen.)

Sretan je onaj koji pazi na svoj jezik, bavi se sobom i ostavlja ono što ga se ne tiče.

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur’anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

